

Георги Константинов
Приказка за гвоздеите

Един баща имал буен и неразумен син. Вместо да оре нивата или да помогне с нещо в къщи, по цял ден синът му обикалял селото и правел бели на хората – с този ще се скара, с онзи ще се сбие, куче ще разлае или чужди плет ще събори, градините с кон ще прегази или ще разтури хорото на мегдана... Как ли не му говорил белокосият му баща, как ли не го увещавал, опитал и с блага дума, и с дрянова тояга, ала момъкът си знаел своето... Цяло село пропищяло от него – беля след беля, злина след злина и само като го видели, хората отдалече го заобикаляли. Никой не смеел да му каже дума напреко и всички на стария му баща се жалвали: „Твоят син така, твоят син иначе... Ръце сме вдигнали от него, баща си му – вкарай го в правия път.“

Слушал старият човек и мълчал, мълчал и слушал, гледал в земята и вдигал рамене, ала след като хората си отминавали, той отивал до вратата на къщата и забивал в нея гвоздей. Гвоздеите били дълги, с големи глави и след всяка беля на сина си старецът дълго чукал с теслата дъбовата врата, блъскал с все сила, та да може ядът му да мине. И така – днес гвоздей, утре два, докато, кажи-речи, място не останало... Вратата от дървена станала желязна, та селяните не тропали вече по нея с ръка, а само с тояга.

Ала все по-рядко идвали да тропат те, все по-малко тревожели стареца със своите оплаквания, докато съвсем престанали да идват. Защото, както понякога става с неразумните синове, момъкът си намерил майстора. Обикнал най-хубавата мома в селото, а онази не искала да го види такъв, какъвто го знае от хорските приказки.

И станала с него голяма промяна – укротил се момъкът, и не само той – и конят му станал по-кротък, и ергенският му пищов не се обаждал вече по сватбите. Като видел стари хора, отдалече шапка свалял, а на хорото дори не се захващал – седял на един камък и гледал отдалече изгората си. А кога дошло време за оран, селяните си търкали очите от изненада – той ли е, или не е той. Още по петляно време запрягал воловете момъкът и първи излизал в полето. И своята нива изорал, и на другите помогнал с воловете си, без думичка да продума. Ала селото заприказвало – какъв хаймана беше и какъв златен момък стана, да му се нечудиш. И така от дума на дума, от ден на ден приказката стигнала и до хубавата мома. Зарядвала се тя, защото тайно го харесвала, но не искала да се издава пред родителите си, защото много добре знаела какво ще кажат за него те. Сега работата станала друга, с други очи вече гледали хората на момъка – та нали нямало по-личен и по-трудолюбив ерген в цялото село от него!

И скоро думнал тъпанът в момковия двор, голяма сватба се вдигнала. Оженил се момъкът за изгората си, добър къщовник станал, челяд му се народила. И всеки ден правел по някоя добрина – на този ще помогне да избута кола през брода, на друг ще измайстори нов палешник, на трети торба с орехи ще донесе... И след всяка добрина вадел от вратата по един гвоздей. Днес един, утре друг, докато съвсем ги махнал.

– Е, тате – рекъл един ден той, – я погледни вратата – един гвоздей не остана по нея!

Старецът приближил до дъбовата врата, прекарал ръка по нея, поклатил глава и му отвърнал:

– Гвоздеите ги няма, синко, но дупките са останали!

КРАЙ

© Георги Константинов

Сканиране, разпознаване и редакция: moosehead, 2008

Издание:

Приказки от български писатели
Издателство „Български писател“, 1981 г.
с/о Jusautor Sofia

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9196>]